

Cykl lekcji wychowawczych poświęconych proorientacji zawodowej

SCENARIUSZ LEKCJI 1

Temat: W świecie naszych zainteresowań. Poznajemy siebie i kolegów poprzez ich hobby.

Lekcja powinna być poprzedzona przygotowaniem uczniów do krótkiej pięciominutowej prezentacji, którą nauczyciel powinien zilustrować przykładem (np. prezentując własne hobby).

Cele:

- samopoznanie uczniów: orientacja w zakresie swoich zainteresowań i umiejętności,
- wskazywanie możliwych kierunków rozwoju samego siebie,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- kształtowanie umiejętności autoprezentacji,
- ukazywanie wagi autoprezentacji.

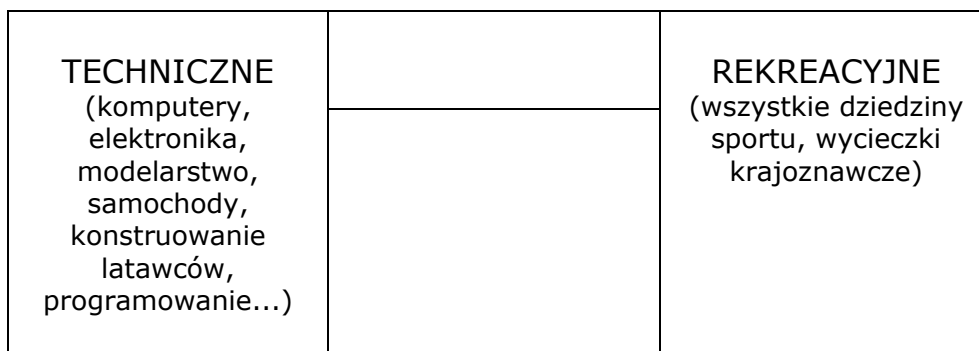
Pomoce naukowe:

- wypisane na tablicy zasady prezentacji,
- przedmioty prezentujące hobby (przyniesione przez uczniów),
- plansza dzieląca na różne dziedziny zainteresowania uczniowskie.

Czynności organizacyjne:

Sprawdzenie obecności. Przygotowanie przyniesionych przez uczniów rekwizytów. Rozłożenie planszy na środku klasy. Nauczyciel wyjaśnia, w jakim celu rozkłada planszę i czemu będzie poświęcony cykl przyszłych zajęć (5 min).

ARTYSTYCZNE (tworzenie własnych tekstów literackich, rysunek, malarstwo, prace ręczne: wyszywanie, drutowanie, szycie; projektowanie ubrań, projektowanie przestrzeni, dekoracja wnętrza...)	NAUKOWE (związane z przedmiotami szkolnymi: biologią, geografią, matematyką...)	KULTURALNE (kolekcjonowanie przedmiotów, filatelistyka, numizmatyka, teatr, kino, książki, muzyka...)

Zaangażowanie

Uczniowie podchodzą do planszy i kładą tam rekwizyty reprezentujące ich hobby.

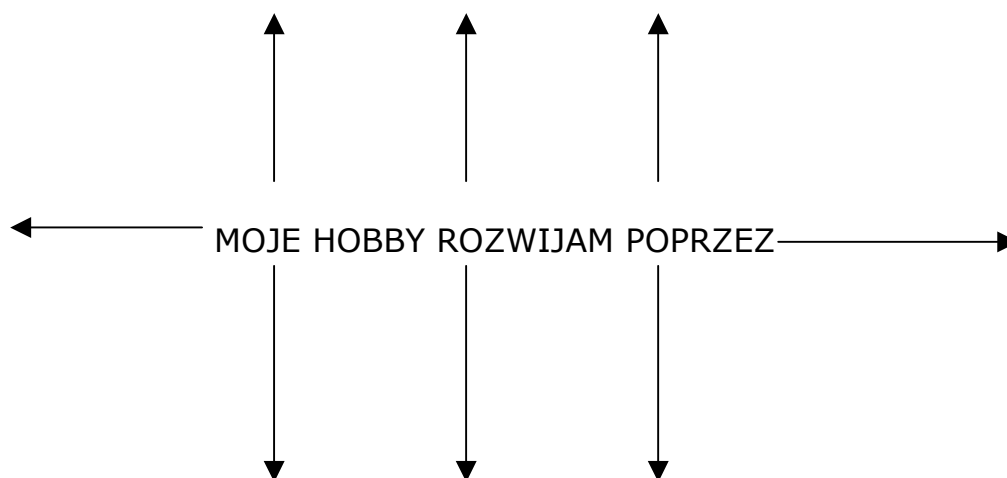
Nauczyciel dzieli uczniów na grupy zgodnie ze złożonymi na planszy rekwizytami (jeśli są one zbyt liczne, można dodatkowo je sklasyfikować wewnątrz). Uczniowie w grupach – w oparciu o prezentacje, które mieli przygotować w domu – starają się stworzyć wspólna prezentacje hobby, które uprawiają. Przygotowują się przez 10 minut.

Badanie i przekształcanie

Grupy prezentują swoją pracę. Omawiając wspólne hobby, pamiętają o uzasadnieniu, przez każdą osobę w zespole kierunku zainteresowań. Grupy obserwujące prezentacje oceniają uczniów zgodnie z zasadami wypisanymi na tablicy. Ocena z uzasadnieniem następuje po każdej prezentacji (25 min).

Ewaluacja

Podsumowując lekcje, staramy się znaleźć razem z uczniami możliwości rozwoju naszego hobby. Uczniowie proponują odpowiedzi do schematu (5 min).

Zadaniem na następną lekcję będzie odnalezienie w informatorach i Internecie informacji na temat możliwości rozwijania swojej pasji w konkretnych ośrodkach lub instytucjach.

ZASADY AUTOPREZENTACJI

Autoprezentacja, czyli umiejętność tworzenia własnego wizerunku, to zdolność do kontrolowania komunikatów werbalny (słowny), jak i pozawerbalny.

- pierwsze wrażenie (od ok. 15 sekund do ok. 3 minut). Należy tu zwrócić uwagę na:
 1. ubiór (powinien być skromny, schludny i czysty)
 2. gesty (dbamy o to, by nie były chaotyczne i nazbyt pospieszne, dłonie układamy wierzchem do góry, łącząc palce przy gestykulacji).
 3. postawę:
 - wyprostowane plecy
 - dłonie opuszczone w dół
 4. głos (mówimy głośno, wyraźnie i zdecydowanie, akcentujemy istotne kwestie)
 5. utrzymanie kontaktu wzrokowego.
- właściwy dobór informacji oraz przedstawienie ich w odpowiedniej formie i stosownym czasie:
 - przedstawienie drużyny
 - opis zainteresowań
 - uzasadnienie wyboru zainteresowania (osobiście przez każdego członka drużyny)
 - przedstawienie osiągnięć związanych z uprawianiem danego hobby
 - omówienie możliwości realizacji hobby w pobliżu miejsca zamieszkania
- Zakończenie rozmowy, prezentacji
- PAMIĘTAJ O UŚMIECHU! (naturalny, delikatny, miły uśmiech)

SCENARIUSZ LEKCJI 2

Temat: Ty wybierasz swój los! Planujemy własną przyszłość.

Cele:

- odkrycie możliwości rozwoju własnych zainteresowań poprzez publiczne instytucje,
- odnalezienie, przez ucznia, możliwości rozwoju zainteresowań w ramach kariery zawodowej,
- określenie priorytetowych cech przyszłej pracy,
- analiza słabych i mocnych stron, również w kontekście wybranego zawodu,
- uświadomienie uczniom, że mają wpływ na swoją przyszłość i wybór zawodu.

Pomoce naukowe:

- schemat zainteresowań rozpisany na tablicy,
- ulotki, plakaty i wszelkiego rodzaju informacje na temat instytucji mogących wspomóc płatnie lub bezpłatnie zainteresowania uczniów.

Bazując na wiadomościach zebranych na poprzedniej lekcji nauczyciel powinien:

- zebrać wszystkie zainteresowania uczniów,
- utworzyć schemat zachowań,
- wyszukać informacje na temat możliwości rozwoju zainteresowań uczniowskich w rejonie powiatu, przygotować ulotki lub wszelkie pomoce, które mogłyby zobrazować dane instytucje.

Czynności organizacyjne

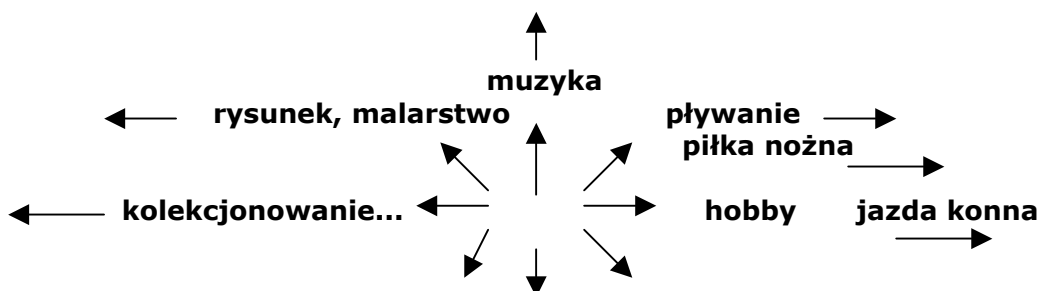
Sprawdzenie obecności. Zapisanie tematu, głośne odczytanie i omówienie celu lekcji (5 min).

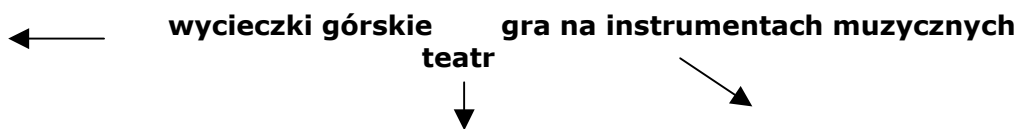
Zaangażowanie

Na podstawie zdobytych informacji uczniowie zgłaszają się do uzupełnienia schematu narysowanego na tablicy (10 min).

Przykładowy
schemat

Jak rozwijać swoje hobby?

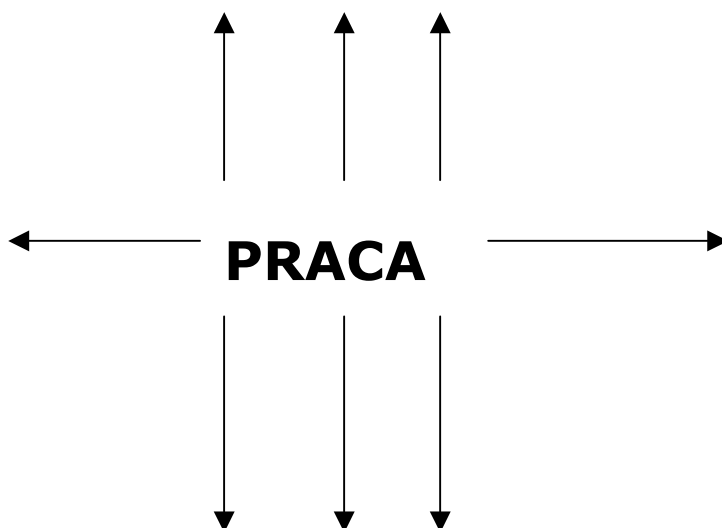

Jeśli zaistnieje taka potrzeba, nauczyciel uzupełnia lub koryguje informacje o instytucjach, może ilustrować (jeśli nie robią tego uczniowie) omawiane kursy, instytucje... przyniesionymi przez siebie materiałami.

Badanie i przekształcanie

Uczniowie, odpowiadając na pytanie, uzupełniają schemat (5 min).

Jaka praca przyniosłaby mi satysfakcję?

Pożądane odpowiedzi to:

- ciekawa,
- związana z zainteresowaniami,
- dobrze płatna,
- dająca poczucie stabilności,
- pozwalająca na rozwój własnych umiejętności i osobowości,
- dająca szansę na awans,
- umożliwiająca kontakt z ludźmi.

Uczniowie zastanawiają się, jaka wykonywana w przyszłości praca spełniłaby ich oczekiwania. Na kartkach, które zbiera nauczyciel, wpisują następujące informacje:

imię i nazwisko, zawód, który chcieliby wykonywać w przyszłości.

Nauczyciel proponuje przeprowadzenie analizy słabych i mocnych stron; tłumaczy, w jakim celu pojawia się ona na lekcji i prosi o rzetelne wypełnienie rozdanych tabel. Mają one obrazować uczniom, w jakim kierunku powinni kierować własnym rozwojem (20 min).

ANALIZA SŁABYCH I MOCNYCH STRON	
<i>Moje mocne strony:</i> • jestem (wymień swoje cechy charakteru): • potrafię (wymień swoje umiejętności):	<i>Moje słabe strony:</i> • nie jestem (wymień swoje cechy charakteru): • nie potrafię (wymień swoje umiejętności):
Analiza kierunku samodoskonalenia (ze względu na obrany zawód)	
Wpisujemy umiejętności i cechy, które mamy i które należy pielęgnować ze względu na przydatność w wybranym zawodzie.	Wpisujemy umiejętności i cechy, których nie mamy i które należy wykształcić ze względu na przydatność w wybranym zawodzie.

• powinienem/powinnam pielęgnować w sobie następujące cechy charakteru: • powinienem/powinnam swoje umiejętności:	• powinienem/powinnam pielęgnować w sobie następujące cechy charakteru: • powinienem/powinnam swoje umiejętności:

Ewaluacja:

Omówienie z uczniami wyników analizy słabych i mocnych stron. Wymienienie cech i umiejętności, jakim uczniowie powinni poświęcić czas, kształtując swoją osobowość.

Lekcje kończy nauczyciel, losując dwie z zebranych kartek. Zawody, które się na nich pojawiają, zostaną omówione na następnej lekcji. Nauczyciel odczytuje zawodu i prosi, by wszyscy uczniowie, którzy zgłosili chęć ich wykonywania w przyszłości zostali w klasie do przydziału zadań. Jeżeli grypa jest zbyt liczna (do czterech osób), należy podzielić ją i części uczniów przydzielić do opracowania zawod zbliżony.

Przebieg kolejnych lekcji i ich ilość są właściwie uzależnione od uczniów. W wypadku braku możliwości omówienia wszystkich zawodów sugeruje się wybranie najpopularniejszych. Aby były to lekcje ciekawe, a przede wszystkim owocne, należy uczniami pokierować, wskazując im możliwości prezentacji obranych przez siebie zawodów.

Techniki pracy na lekcjach prowadzonych przez uczniów (prezentacje wymarzonych zawodów)

Prezentacje uczniowskie będą oceniane za:

- rzetelność informacji:
 - jakie cechy powinien mieć reprezentant danego zawodu,
 - jakie umiejętności powinien posiadać reprezentant danego zawodu,
 - ile lat edukuje się w danym zawodzie,
 - jakie uczelnie kształcą w danym zawodzie (jaka jest liczba starających się o miejsce na uczelni kandydatów, czy uczelnie kształcące w danym zawodzie mają prestiż, czy przyznają stypendia, oferują miejsce w akademikach, mają odpowiednie zaplecze naukowe, wartościowe są tu wywiady z kierującymi taką uczelnią lub pobierającymi tam naukę...),
 - jak na rynku kształtuje się popyt na dany zawód,
 - jakie zarobki uzyskuje się w danym zawodzie,
 - jakie cechy i umiejętności rozwija zdany zawód,
 - jakie są minusy i plusy danego zawodu (wskazane wywiady z reprezentantami danego zawodu odczytane na forum klasy lub wizyty w klasie przedstawicieli zawodów),
 - ile czasu spędza się w pracy,
 - ile urlopu przysługuje w ciągu roku;
- ciekawą i konkretną prezentację,
- pomoce naukowe (wszelkie plansze wykorzystane przez uczniów, ulotki, wywiady, testy zaoferowane klasie, wizyty zaproszonych gości, mapy np. wskazujące rejony poszukujące pracowników danego zawodu...).

Jak prezentować ciekawie – kilka pomysłów:

Pożądane jest:

- posługiwanie się mapą w celu zobrazowania ilości uczelni i ich położenia oraz rejonów wzmożonego zatrudnienia w danym zawodzie,
- posługiwanie się wykresami w celu zobrazowania zatrudnienia w danym zawodzie w ciągu ostatnich lat (dane z urzędu zatrudnienia, roczników statystycznych...),
- wywiady (odczytane, odtworzone na kasecie lub taśmie wideo): z uczniami kształcącymi się w danym zawodzie, osobami praktykującymi lub stale uprawiającymi dany zawód),
- wizyty osób zaproszonych do klasy w celu przeprowadzenia wywiadu,
- przeprowadzone ankiety w klasie np. mające wyłowić zespół istotnych cech reprezentanta danego zawodu,
- rekwizyty lub przebrania, charakterystyczne dla danego zawodu,
- scenki np. z życia lekarza przeprowadzone w celu zobrazowania np. plusów i minusów danego zawodu,
- wykonywanie niektórych czynności z danych zawodów np. zmierzenie tętna kilku osobom, temperatury, zrobienie opatrunku...,
- posługiwanie się dostępnymi mediami, np. radiem czy magnetowidem – praca reżysera, kostiumologa, może być przedstawiona na krótkim filmie wyświetlonym w klasie,
- fotografie, fotoreportaże,
- wystawy.